

SVMMI PONTIFICES
IN HAC BASILICA SEPVLT

S. PETRVS	67-64	IOANNES V	686	IOANNES XVIII	800	FIVS X	1044
S. LINVS	76	CONON	687	BENEDICTVS VIII	8124	BENEDICTVS XV	1052
S. CLETVS	88	S. SERGIVS I	701	IOANNES XIX	1032	FIVS XI	1059
S. EVARISTVS	105	IOANNES VI	705	S. LEO IX	1054	FIVS XII	1060
S. ALEXANDER	115	IOANNES VII	707	B. VRBANVS II	1080	IOANNES XXIII	1063
S. XYSTVS I	125	SISINNIVS	708	B. EVGENIVS III	1155	PAVLVS VI	1078
S. TELESFORVS	156	COSTANTINVS	715	HADRIANVS IV	1159	IOANNES PAVLVS I	1078
S. HYGIVS	140	S. GREGORIVS II	731	GREGORIVS IX	1241	IOANNES PAVLVS II	2003
S. PIVS I	155	S. GREGORIVS III	741	COELESTINVS IV	1241		
S. ANICETVS	160	S. ZACHARIAS	752	NICOLAVS III	1260		
S. SOTER	175	S. STEPHANVS III	757	HONORIVS IV	1267		
S. ELEVTHERIVS	189	S. PAVLVS I	767	BONIFATIVS VIII	1303		
S. VICTOR I	199	STEPHANVS IV	772	VRBANVS VI	1389		
S. LEO I	401	HADRIANVS I	795	BONIFATIVS IX	1404		
S. SIMPLICIVS	485	S. LEO III	816	INNOCENTIVS VII	1406		
S. GELASIVS	496	S. STEPHANVS V	817	EVGENIVS IV	1447		
S. ANASTASIVS II	498	S. PASCHALIS I	824	NICOLAVS V	1455		
S. SYMMACHVS	514	EVGENIVS II	827	CALLISTVS III	1458		
S. HORMISDAS	525	VALENTINVS	827	PIVS II	1464		
S. IOANNES I	526	GREGORIVS IV	844	PAVLVS II	1471		
S. FELIX IV	550	SERGIVS II	847	XYSTVS IV	1484		
BONIFATIVS II	552	S. LEO IV	855	INNOCENTIVS VIII	1492		
IOANNES II	555	BENEDICTVS III	858	ALEXANDER VI	1505		
S. AGAPITVS I	556	S. NICOLAVS I	867	PIVS III	1505		
VIGILIVS	555	HADRIANVS II	872	IVLIVS II	1513		
PELAGIVS I	561	IOANNES VIII	882	PAVLVS III	1549		
IOANNES III	574	MARINVS I	884	IVLIVS III	1555		
BENEDICTVS I	579	STEPHANVS VI	891	MARCELLVS II	1555		
PELAGIVS II	590	FORMOSVS	896	GREGORIVS XIII	1565		
S. GREGORIVS I	604	BONIFATIVS VI	896	GREGORIVS XIV	1591		
SABINIANVS	606	STEPHANVS VII	897	INNOCENTIVS IX	1591		
BONIFATIVS III	607	ROMANVS	897	LEO XI	1605		
S. BONIFATIVS IV	615	THEODORVS II	897	VRBANVS VIII	1644		
S. DEVSDEDIT	618	IOANNES IX	900	ALEXANDER VII	1655		
BONIFATIVS V	625	BENEDICTVS IV	905	CLEMENS X	1674		
HONORIVS I	638	SERGIVS III	911	INNOCENTIVS X	1676		
SEVERINVS	640	ANASTASIVS III	915	ALEXANDER VIII	1690		
IOANNES IV	642	LANDVS	914	INNOCENTIVS XI	1689		
THEODORVS I	649	LEO VI	928	CLEMENS XI	1699		
S. EVGENIVS I	657	STEPHANVS VIII	931	INNOCENTIVS XII	1699		
S. VITALIANVS	672	LEO VII	937	CLEMENS XII	1700		
ADEODATVS II	676	STEPHANVS IX	940	BENEDICTVS XVI	1724		

Institute
voleb v
historii

POLn6000 15.10. 2024

Zkoumání
historické
podmíněnost
i voleb

1. Většinové volební systémy pro první volby jsou přijímány jen tam, kde existuje málo politických stran.
2. Více (než dvou) stranická konfigurace existovala tam, kde by přijat poměrný systém (poměrný systém je její následek, ne naopak).
3. Volby následující těsně po zavedení poměrného systému potvrdily stávající konfiguraci (místo, aby ji navýšily).
4. V každém volebním systému stoupá s tím, jak se volby opakují, počet vstran a tlak na zavedení proporčnějších volebních pravidel.

Volby a volební právo

“the word election can be defined by these words.... The selection of a person qualified and able to take on a dignity, fraternity, society and similar things, after having adhered to the forms prescribed in the sacred canons.”

François des Maisons, *Les définitions du droit canon, op. cit.*, 1670-1671 edition, p. 140.

Klíčový problém: rozhodovací pravidlo (Christin 2012. <https://booksandideas.net/The-Slow-Triumph-of-the-Majority>)

- (Nadpoloviční) většina dlouho jedním z mnoha pravidel, hlavní konkurent: **jednomyslnost**
- Nesamozřejmý princip „one person-one vote“, konkurent: „**maior et sanior pars**“
- Nesamozřejmý princip, že „**volení**“ znamená „volbu“, často znamenalo (nucenou) „participaci“, „potvrzení rozhodnutí“ (užší skupiny) nebo že „společenství promluvilo“ (směrem navenek).
- **Většina: „persona ficta“**, Tocqueville- „**tyranie většiny**“
- Co s menšinou? „**Folgepflicht**“.

- Vznikalo v době po r. 1179 (2/3 rozhodovací většiny v církvi, stále problematické)
- Llull (aka „Doctor Illuminatus“) navrhuje proceduru párového srovnávání kandidátů a vítězství toho, kdo zvítězí v nejvíce párových srovnáních
- Později zapomenuto, oživeno Condorcetem (2. pol.18 st.).

**Papežská
volba**

**Volební
právo**

Papežská volba

- Do r.1173- spojována s jednomyslností (vyjevení boží vůle), „*election by inspiration*“.
- Zpočátku vícestupňová vícekolová procedura s rozdílnými kolegiemi (členové církve, klerici, biskupové), zhruba od poloviny 11.st. sbor kardinálů
- Často zablokovaná volba, **schismata**, spory se světskou mocí (odstraněno po **sporu o investituru 1077 konkordátem wormským 1122**, dále ale častý rozkol uvnitř církve)
- Procedury k zajištění jednomyslnosti: aklamace, compromissum, přezkum
- „*Maior et sanior pars*“ (kandidátů a elektorátu)
- 1173- Alexandr VII.- 2/3 většina (jde proti *maior et sanior pars*, jasně stanovuje podmínky volby).
- Řehoř X (1271): „srovnání mezi kandidáty ať neprobíhá na základě srovnání původu či zásluh, leč čísel“

Dvoutřetinová papežská volba

Jednoduché elektoráty

- Politicky **homogenní** společenství, malá teritoriálně (obyvatelé vesnic, starousedlíci v městských státech, provincie)
- Lidová shromáždění (Švýcarsko-louky), několik tisíc lidí
- Preferovanou volební procedurou jednomyslnost, případně výrazná většina kombinovaná se slibem loajality všech k vybranému řešení
- **Inkluzivní volební pravidla** (více-mandátové – byť většinové- obvody, časté opakování voleb, vícekolové procedury)
- Volby dlouho vnímány tak, že zrcadlí nejen **rozhodnutí** společnosti, ale i její **hodnoty/soudy**.
- Administrátor, resp. „funkcionář“ se vybíral často losem
- Anglie- všeobecné volby šerifů a městských úředníků (od cca 13. st.)
- Všeobecné volby i v italských státech (postupně omezování elektorátu)

Komplexnější elektoráty: příklad amerických kolonií

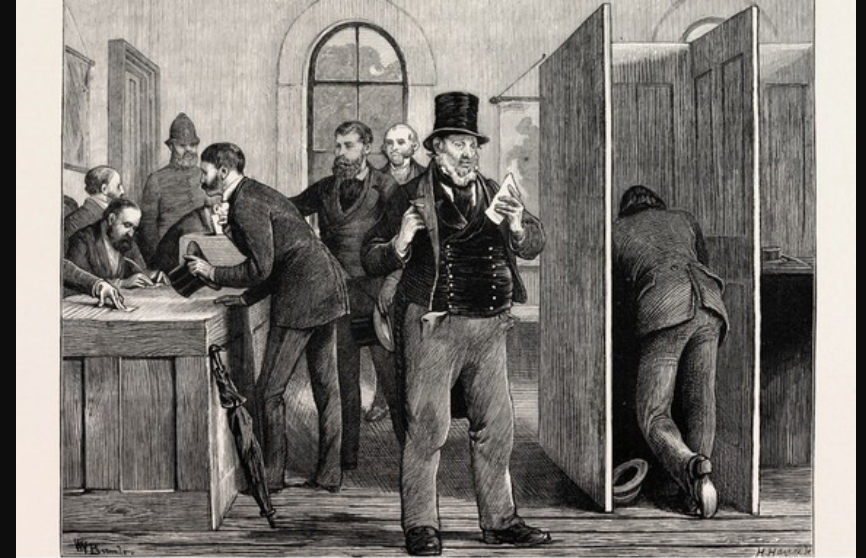
- Zpočátku snaha o zachování jednomyslnosti
- Řešením vyloučení části voličů z hlasování (v amerických koloniích např. vylučování Židé a Quakeři a „novousedlíci“).
- Věk velmi inkluzivní (21+, na Rhode Islandu dokonce 18+)
- Hlavní bariérou se začal stávat **majetek** (placení daní, v amerických koloniích držba půdy, hlasování se podobalo akciovým společnostem)
- Volební právo přesto mělo cca 70% dospělých mužů
- Volby spojeny se slavnostmi (alkohol, skill games, volební procedury jinak hodně podobné volbám v masových demokraciích).
- V iberoamerických koloniích mimořádně inkluzivní volební pravidla (do *Cortes* volili v Mexiku i Indiáni a „patriotičtí cizinci“).

- Ženy, děti, zločinci, mentálně postižení, cizinci, bezdomovci
- Jiná etnika (Židé, v koloniích často původní obyvatelé).
- Při prosazení liberálů v procesech národní revoluce zastánci starého režimu (majitelé půdy, katolíci, monarchisté)
- Rolníci (závislost na majitelích půdy)
- Při úvahách o udělení volebního práva těmto skupinám hrála důležitou roli **rozhaha o struktuře jejich preferencí**

Komplexní elektoráty

- Souvisí s rozšiřováním politické agendy. Více témat vede k větším problémům s dosahováním jednomyslnosti, stoupá specializace a dělba práce, schyluje se ke vzniku národních států.
- Rozšiřování volebního práva mělo z hlediska držitelů politické autority dva možné módy:
 - „neškodné“- rozšiřování na osoby, závislé na stávajících držitelích politické autority
 - „riskantní“- zapojování nových sociálních skupin (např. zemědělců), velikost risku závisela na počtu nově „uschopněných“ volit, resp. na jejich podílu z celkového elektorátu.

Argumenty pro a proti rozšiřování volebního práva I.

- **Neškodné elektoráty** (např. ženy, děti, nevolníci)-zpočátku reprezentováni „virtuálně“, nepřevládá názor o tom, že by měli mít volební právo
- **Střední třída** (James Mill kolem 1820), v rozhodování reprezentuje „mediánového voliče“, jsou v ní zahrnuty zájmy všech ostatních (např. žen nebo níže postavených), ty není potřeba zahrnovat, protože výsledek se stejně nezmění. Argument využíván i obráceně (např. sufražetkami).
- Druhá linie argumentace rozšiřování volebního práva žen- odlišnost sociálních preferencí(konzervatismus, ekonomičnost, odmítání plýtvání, zájem o osud lidí a vše živé), povede k drobným modifikacím sociálních voleb (k lepšímu).
- Postupně se argumenty o užitenosti a neškodnosti propojovaly s tím, jak se žena stávala více „veřejnou“.

Argumenty pro a proti rozšiřování volebního práva II.

- Hazardní elektoráty (např. řemeslníci)
- elektoráty s nejasnými sociálními preferencemi (argumenty pro zabránění volebního práva: manipulovatelnost, negramotnost, odlišná/špatná sociální preference)
- Úvahy o mobilizaci se odehrávaly v prostředí nedokonalé strukturovaných stranických systémů
- protiargumenty (Bismarck): politická loajalita bude determinována ekonomickou loajalitou, tento argument zcela neodmítali ani socialisté a radikálové, proto rozšiřování volebního práva **nebylo** jejich klíčovým požadavkem a dokonce proti němu protestovali (tím bylo vzdělání, příklad Robert Owen v Británii).

Heraus mit dem Frauenwahlrecht

FRAUEN-TAG

8. MÄRZ 1914

Den Frauen, die als Arbeiterinnen, Mütter und Gemeindegewerkschafterinnen ihre volle Pflicht erfüllen, die im Staat wie in der Gemeinde ihre Steuern entrichten müssen, hat Voreingenommenheit und reaktionäre Gefinnung das volle Staatsbürgerrecht bis jetzt verweigert.

Dieses natürliche Menschenrecht zu erkämpfen, muß der unerschütterliche, feste Wille jeder Frau, jeder Arbeiterin sein. Hier darf es kein Ruhen kein Raufen geben. Kommt daher alle, ihr Frauen und Mädchen in die am

Sonntag den 8. März 1914 nachmittags 3 Uhr stattfindenden

Öffentl. Frauen-Versammlungen

Rozšiřování
volebního
práva jako
hrozba

Rozšiřování volebního práva- masové elektoráty: tři modely

Anglosaský (UK, USA, britské kolonie)

Nordický (Německo, Švédsko, Norsko, Finsko)

Latinský (Francie, Itálie, Španělsko)

Anglosaský

		% voličů z celkové populace
1832-1866	Muži 21+ daň	4%
1867-1884	Muži 21+, nižší daň	8-9%
1885-1917	Muži 21+ ještě nižší daň	15-19%
1918-1927	Muži, část žen	44-49%
1928-1970	Muži a ženy	65-70%
1971	Muži a ženy 18+	72-78%

- Velmi pozvolné navyšování volebního práva
- Kombinováno se „silnými“ volebními pravidly a již institucionalizovanou stranickou politikou
- Často ho využívali stávající straniční aktéři „proti sobě“
- Příklad UK

Latinský

		% voličů z celkové populace
1791-1795	Muži 25+, hlavy rodin, daň	15
1801-1814	Muži 21+	20
1815-1847	Muži, daň	1
1848-1851	Dospělí muži	27
1871-1936	Muži 21+	20-29
1945-1972	Muži a ženy 21+	63-57
1973	Muži a ženy 18+	65

- Dramatické změny oběma směry (zvyšování i snižování), přetržky
- Silné volební systémy, málo institucionalizovaná stranická politika
- Nestabilita
- Příklad: Francie

1871-1917	Muži 25+	18-22%
1918-1933	Muži a ženy 20+	64-68%
1946-1971	Muži a ženy 20+	67
1972	Muži a ženy 18+	70

Nordický

- Dramatické změny směrem nahoru
- Příklad: Německo (zde bylo původním cílem omezit liberály)
- Kombinace se slabými volebními systémy, podpora multipartistického uspořádání